

NATIONALE FEDERATIE HISTORISCHE LUCHTVAART

“Geachte aanwezigen,

Wat een feest om zoveel van u te mogen ontvangen hier in het Aviodrome in Lelystad.

Geachte heer Lips, ook namens de Stichting Exploitatie Catalina wil ik u danken voor uw woord van welkom en de mogelijkheid voor ons om dit evenement hier te organiseren. Daarnaast ook heel veel dank aan Serena van Kammen, vestigingsmanager van het Aviodrome en dank aan al haar collega's die dit evenement mogelijk hebben gemaakt.

We hebben het allemaal maar getroffen met een locatie als deze waar we zo warm en vriendelijk worden ontvangen.

Het bestuur van de Nationale Federatie Historische Luchtvaart organiseert éénmaal in de twee jaar de uitreiking van de Fiets van Messel Award.

Vorige keer waren wij te gast bij de Koninklijke Luchtmacht Historische Vlucht waar Mark Uleman de Fiets van Messel in ontvangst kreeg voor al het mooie werk dat hij heeft verzet voor de DDA en de Stichting Exploitatie Catalina.

[...]

Voordat wij beginnen aan de uitreiking wil ik U graag informeren over hoe de historische luchtvaart ervoor staat. Daar waar ik twee jaar geleden nog een lijstje met bedreigingen kon opnoemen, lijken die nu minder heftig aanwezig te zijn.

Eén van de redenen kan zijn dat de historische luchtvaart nu onderdeel uitmaakt van het Nationale Mobiele Erfgoed.

Een grote prestatie is er geleverd door de Mobiele Collectie Nederland, zij heeft er voor gezorgd dat het mobiele erfgoed is opgenomen in de nieuwe Erfgoedwet.

Deze stichting met vertegenwoordigers van de sectoren Rail, Water, Weg, en Lucht heeft er voor gezorgd dat wij nu niet meer vliegen met oude vliegtuigen maar dat wij vliegen met historisch Erfgoed. Dit klinkt niet alleen veel beter, maar heeft ook tastbare positieve effecten.

Dit betekent dat beleidsbepalers en toezichthouders waar de Historische Luchtvaart mee te maken heeft, zich zullen moeten inspannen om dit mobiele erfgoed te behouden.

De volksvertegenwoordiging heeft besloten dat zij het mobiel erfgoed belangrijk vindt net als de oude meesters in grote musea en historisch relevante gebouwen.

De MCN heeft er ook voor gezorgd dat er een bedrag van €900.000 vrij is gemaakt om het zo geheten toonbeelden-project af te ronden, een lijst van al het mobiele erfgoed in Nederland. Kijk gerust op de website van www.toonbeelden.com voor een geweldige presentatie van onze mobiele geschiedenis, van één paardenkracht tot de mobiliteit van nu.

Deze tijdslijn en beschrijving van onze mobiele geschiedenis zal leidend zijn bij het tot stand komen van het NRME, het Nationaal Register Mobiel Erfgoed. In dit register zal mobiel erfgoed worden beschreven en daarmee een bepaalde cultuurhistorische waarde toegedicht krijgen. Dit register zal onder andere

gebruikt gaan worden door goede doelen fondsen voor de financiering van restauratie projecten, of door overheden betrokken worden bij planologische ontwikkelingen, of om collectieve kortingen af te dwingen voor landingsgelden, verzekeringen, tanken enz. enz. In ieder geval zijn er mogelijkheden genoeg.

Er is door de MCN een heel mooi boek gemaakt met de titel "erfgoed dat beweegt". Daarin is beschreven hoe de cultuurhistorische waarde van een stuk wordt bepaald en er staan prachtige verhalen in van gepassioneerde mensen met verhalen over mobiel erfgoed.

Leuk voor de kerst.

Namens de NFHL zit Arno van de Holst al jaren in het bestuur van de MCN en heeft met hen een hele grote belangrijke bijdrage geleverd om de historische luchtvaart een erfgoed status te geven.

Een uitvloeisel van de erfgoed status is een regulier overleg met het Ministerie van OC&W.

Dit overleg is in het leven geroepen om eventuele problemen die er zijn binnen het mobiele erfgoed aan te kaarten bij de betreffende ministeries.

Wat mij betreft een hele gezonde ontwikkeling.

Al deze ontwikkelingen worden met de Rijksdienst voor Cultureel erfgoed (RCE) tot uitvoer gebracht.

Leonard de Wit - Hoofd Strategie van die Rijksdienst - kon vandaag niet aanwezig zijn maar schreef na een korte, leuke, warme mailwisseling het volgende:

Mobiel Erfgoed heeft een belangrijk verhaal te vertellen. Het is niet louter het domein voor een groep goedwillende liefhebbers, maar het staat voor een belangrijke ontwikkeling die onze maatschappij doormaakt. Het vliegverkeer heeft er voor gezorgd dat onze wereld er heel anders uit ziet, en dat we op een mondiale schaal anders met elkaar omgaan. De materiële weerslag van die toegenomen mobiliteit behoren we te koesteren. Het sympathieke van de wereld van het mobiele erfgoed vind ik daarbij bij dat de mensen die dit erfgoed omarmen, niet primair hun problemen of wensen op het bordje van de overheid leggen. Dat is een reflex die ik bij andere erfgoed velden nog wel eens tegen kom.

Nu dit zo politiek is gemaakt, kunnen wij - als dienaren van het algemeen belang - ook een andere rol aannemen. Proberen te faciliteren en er voor te zorgen dat belemmeringen worden weg genomen. Vandaar dat het ook goed is dat de Erfgoedwet niet een expliciet beschermingsregime kent voor mobiel erfgoed. Dat zou alleen maar betekenen dat er extra regels zouden komen. Wie zit daar op te wachten? Wat zou dat oplossen?

Ik vind het een prachtige omschrijving en sta achter de gedachte.

Het verhaal blijft leidend binnen de historische luchtvaart. Alleen al hier in het Aviodrome is het een huis vol verhalen waar veel van te leren is, want "Al het erfgoed van nu was de innovatie van toen". En innoveren blijft innoveren toen en nu, de technologie verandert uiteraard, maar systeemdenken en oplossend vermogen van toen is niet anders dan nu.

Een prachtig voorbeeld daarvan is de wijze waarop er momenteel wordt gewerkt aan de herbouw van een Fokker D21 waarbij via reverse engineering nieuw weer oud wordt of andersom.

Ik blijf hameren op het verhaal, dat de vloot van historische luchtvaartuigen moet dragen. Het is mijn overtuiging dat het exposeren van vliegtuigen - statisch of vliegend - de historische onderzoekers blijft prikkelen om onderzoek te doen en te publiceren, vandaag is daar geen uitzondering op.

Voor wat betreft het organiseren van fly-in's en airshows is er nog werk aan de winkel. In veel breder opzicht is het wenselijk om de RBML, oftewel de Wet Regelgeving Burgerluchthavens en Militaire Luchthavens te verbeteren en daarin meer gelegenheid te geven aan bijvoorbeeld luchtvaart vertoningen, display authorisations, en een regeling voor watervliegen.

Dat vertegenwoordigers van het ministerie vandaag aanwezig zijn is een goed en positief signaal.

Een ander onderwerp: huisvesting.

Nu op de langere termijn Lelystad airport zal worden uitgebreid is er behoefte aan ruimte voor de historische luchtvaart. Denk daarbij aan plaatsen waar een groot grasveld is om op te stijgen en te landen, ruimte om onderhoud te verrichten en waar mogelijkheden zijn om de vliegtuigen aan het publiek te laten zien.

Het is waar dat de bedreigingen afnemen qua intensiteit, maar er is in ieder geval nog één bedreiging die hardnekkig aanwezig blijft en waar ik hoop snel duidelijkheid in komt.

De Luchtvaart Inspectie uit Hoofddorp (Rijksluchtvaartdienst) blijft volharden in het sluiten van Nederlandse geografische grenzen voor vliegtuigen met een Nationaal Bewijs van Luchtwaardigheid uit een andere EU lidstaat, of te wel vliegtuigen die vallen onder Annex 2. De historische luchtvaart is naar mijn mening nog het enige domein waar de vier EU vrijheden niet gelden. Vrij transport van goederen, personen, gelden en diensten is niet van toepassing op hen die in bezit van bijvoorbeeld een Engelse Tiger Moth, waaraan de toegang tot Nederland wordt geweigerd. Zo nu en dan wordt op ondoorgrondelijke wijze een uitzondering gemaakt, zoals eerder dit jaar werd gedaan voor de filmopnames, in Nederland, van de film Dunkirk.

Overigens is de kern van dit geschil veel groter dan de historische luchtvaart alleen; 60% van de luchtvaartuigen binnen de EU vallen onder de nationale regelgeving.

Het geschil gaat ook over innovatie en ontwikkelingen binnen de luchtvaart.

Nieuwe ontwikkelingen met betrekking tot elektrische vliegtuigen en drones worden in grote mate beperkt als zij zich niet vrijelijk kunnen verplaatsen binnen de EU.

De juridische strijd leeft nu al drie jaar voort en ik had gehoopt dat ik u hier vandaag kon informeren over de uitspraak van de Raad van State. Helaas: de rechters hebben aangegeven nog een termijn van zes weken nodig te hebben.

Wat onze strijd tot nu toe wel heeft opgeleverd is een document van de ECAC waarop erkenning van bewijzen van luchtwaardigheid voor een bepaalde korte termijn - en van toepassing op bepaalde toestellen - is geregeld. Daar kan iets mee worden gedaan, maar is wat mij betreft nog geen vrijheid, de beperkingen zijn te groot.

Uiteraard kijken wij reikhalzend uit naar de uitspraak van de Raad van State.

Na de uitspraak ga ik graag in overleg met het Ministerie van Infrastructuur en Milieu en met de Inspectie om de situatie opnieuw te wegen.

De NFHL is voortgekomen uit de wens om een vervoersmogelijkheid te creëren voor hen die mee willen vliegen met een historisch vliegtuig. Dit gebeurt volgens ons kwaliteitshandboek, met zelfregulering vanuit de KNVvL onder toezicht van de Luchtvaart Inspectie. Deze constructie werkt naar alle tevredenheid en wordt omarmd door onze leden.

Afgelopen jaar is er een start gemaakt met een incident-rapportagesysteem van Flytool. Deze zal naar ik hoop breed gedragen gaan worden door de leden van de NFHL. Het biedt veel mogelijkheden en kansen en zal ook zorgen voor meer interactie tussen de leden.

Terug naar de uitreiking van de Fiets van Messel Award.

[....]

Het NFHL-bestuur organiseert de Fiets van Messel Award maar de jury bepaalt.

De jury - bestaande uit Martin Schröder, Peter Legro, Ben Droste en Leo Visser - heeft zich ingespannen om een persoon of organisatie te kiezen die de prijs gaat krijgen.
Heel veel dank aan de juryleden die zich op deze wijze inzetten en daarmee deze dag een extra zonnig randje meegeven.

Voordat ik het woord geef aan de jury wil ik ook namens de Stichting Exploitatie Catalina, Annelies Bart (Projectfactor) en Arthur de Rooij van Bureau de Rooij hartelijk danken voor de organisatie van vandaag.

Ben Droste, mag ik je uitnodigen om het podium te betreden en over te gaan tot de uitreiking van de Fiets van Messel Award?

.....

NFHL-voorzitter Christiaan Soeteman, Lelystad, 15 november 2016